

APSTEIDZOT CITUS lopkopjus un izbūvējot šķidrmēslu tvertni, Andis Kisielis ir nonācis likuma nepielūdzamajā tvērienā.

FOTO – DAINIS ĢELZIS

Kā saņemt sodu par mēslu vešanu

♦ **Saimniekošanu** apdraud likuma burts un kaimiņu attiecības

Anda Kisiela zemnieku saimniecība Durbes novadā nokļuvusi tādā kā apburtā nepatikšanu lokā. Lietavas nav ļāvušas izvest mēslus rudenī. Par šī darba veikšanu likumā neatļautā laikā – ziemā – draud sods, bet, ja to nedarīs, mēslu tvertne pārplūdis.

ANITA PLATAČE

Mēslu aizvākšanai no Eiropas standartiem atbilstošās kūts Kisieli izvēlējušies citās liellopu saimniecībās pagaidām neizmantojamā metodi – šķidrmēslu automātisku nosūknešanu trīs tūkstoš kubikmetru ietilpīgā tvertnē. Tā esot ērtāk, tehnoloģija mazāk darbietilpīga nekā parastā mēslu kraušana kaudzē. Pie tam šķidrmēsli uz augsni iedarbojoties ātrāk.

Lai tos ar cisternu izvestu 400 hektāru bagātināšanai, pusgadā vajagot vismaz 40 dienu. A. Kisielis stāsta, ka pagājušajā pavasarī to veikusi bez problēmām, bet rudenī lietainā laika dēļ tas nav bijis iespējams. “Cik varējām, vedām, bet traktors uzbrauca uz lauka un palika,” atklāj saimnieks. Bet tad satraukusies Vecpils pagasta padome un Ceļu direkcija un prasījusi šo darbu pārtraukt, jo ar traktora riteņiem uz ceļa uzvesti dubļi. Kisielu saimniecībai Rīgas–Liepājas šoseja ir arī šķērslis, lai laistu tai pāri ganībās govīs. Līdzās arī ceļš uz Vecpils centru, kas rudenī noasfaltēts. A. Kisielis pat iegādājies traktoram piekabināmu birsti asfalta tīrīšanai.

Inspektori nevar neprasīt

Mēslu izvešanu A. Kisielis atsācis, kad uznācis sals, bet ieradies Valsts vides dienesta (VVD) inspektors un to aizliedzis. Ministru kabineta noteikumu “Īpašās vides prasības piesārņojošo darbību veikšanai dzīvnieku novietnēs” nosaka – mēslus nedrīkst izvest no 15. decembra līdz 1. martam.

Saimniece Aina Kisiela piebilst, ka pārkāpums esot arī vešana uz pārmitrām augsnēm. Savukārt, ja mēslus neizvedis, tie no tvertnes līs pāri un atkal būs pārkāpts likums.

VVD Liepājas Reģionālās vides pārvaldes vadītāja Ingrida Sotņikova informē, ka saimniekam dotas divas nedēļas laika situācijas risināšanai, piemēram, atrast citu iespēju uzkrāt mēslus. Šonedēļ inspektori došoties atkārtotā pārbaudē. Par atkārtotu noteikumu nepildīšanu varot uzsākt administratīvā pārkāpuma procesu.

“Mēs nevaram no viņiem neprasīt, mums jāpilda likums,” norāda I. Sotņikova. Viņa kā vienu no risinājumiem saskata lielākas tvertnes izbūvi, kur mēslus varētu uzglabāt ilgāk. Saimniecība esot kontrolēta arī iepriekš, un līdz šim viss bijis kārtībā.

Daba reglamentus neievēro

Par radušos situāciju Kisieli uzrakstījuši vēstuli valsts institūcijām. Vides ministrija atbildējusi noraidīdā, no Zemkopības ministrijas (ZM) atbilde vēl nav saņemta. “Ministrijai vajadzētu būt man partnerim un

nepamest vienu,” uzskata A. Kisielis. Durbes novada lauku attīstības speciāliste Maija Lankupa uzzinājusi, ka ZM Kisielu iesniegumu izskata otrdien. Viņa norāda, ka saimnieki strādā progresīvi, un uzskata: “Nevar skatīties tikai pēc reglamenta, ja daba to neatļauj. Likumā vajadzētu būt kādai atsaucēi, kas paredzētu citu iespēju ārkārtas gadījumā. Nevaram zināt, vai šoruden nēlis vēl negantāk.” A. Kisielis lēš, ka viņam vajadzētu divas nedēļas, lai varētu paspēt izvest un apart. Tā, ka dabai nebūtu nekāda kaitējuma, atzīst arī I. Sotņikova.

A. Kisielis plāno mēslu izvešanai gādāt lielāku mucu, bet tādai vēl jāsakrāj līdzekļi. Viņš interesējies arī par tehnoloģiju, kas izvestos mēslus uzreiz iestrādā zemē.

Kaimiņi brien pa mēsliem

Sala dienās mēslus esot veduši arī citi, taču likuma burts ķēris vienīgi Kisielus. I. Sotņikova informē, ka pārvaldes darbinieki reaģējuši uz Ārijas Jerumanes sūdzību. Viņas un Kisielu īpašumi robežojas.

Lielākais sprungulis saimniekošanas ritenī ir mūsu kaimiņiene, atklāti, bet bez naida teic Kisieli. Pirms dažiem gadiem Ā. Jerumane esot teikusi: jūs jau nemākat saimniekot, tūlīt izputēsiet. Nu viņa nevarot izturēt, ka kaimiņi viņu pārspējuši.

Kontroles iestādēm par Kisielu saimniecību ziņots arī iepriekš. Pērn šajā laikā no Rīgas atbraukusi komisija pārbaudīt sūdzību, ka lopi sprāgstot badā.

“Es jau neesmu soģis,” saka Ā. Jerumane un norāda, ka viņa pauž Liepājas Lauksaimnieku apvienības valdes viedokli – šāds pārkāpums nav pieļaujams.

Ā. Jerumane pastāsta, ka laikā, kad A. Kisielis ved mēslus, viņas ģimenei pa tiem jābrien 200 metru ceļa posmu. Arī citi kaimiņi par to sūdzoties. Viņasprāt, Kisielis varētu braukt pa savu lauku, nevis pa šo ceļu.

Vācieši degumus nerauc

Ja būtu gribējis, varēja izvest termiņā, kā to paspēja citi, uzskata Ā. Jerumane. “Viņš nevienam nerespektē. Viņš varēja ienākt pie manis un parunāt,” viņa pauž. A. Kisieli nevajagot aizstāvēt tikai tāpēc, ka viņš ir viens no redzamākajiem rajona zemniekiem, likumi esot jāpilda visiem vienādi.

“Ne es viņiem ko teicu, ne gāju kur sūdzēties un prasīju atlīdzināt zaudējumus,” A. Kisielis teic par gadījumiem, kad kāda kaimiņa miglotais preparāts skāris viņa kukurūzas lauku, kad cita govīs tajā sagājušas. Kisieli neslēpj, ka vairāki kaimiņi sakot – mēslu smaka nav izturama. “Ne jau man kāds prieks, ka šī smaka citiem traucē,” pauž saimnieks. Saimniece Aina pastāsta, ka Vācijā aizvesta uz nelielu pilsetiņu pusdienās. “Biju šokā – visur smirdēja pēc sūdiem, bet neviens no vāciešiem pat degunu nesarauca. Vīrs restorāna bija viesnīca, kur apmetušies tūristi. Tāpēc es brīnos par mūsu cilvēku attieksmi.” ♦

ĪSUMĀ

Iepazīs lauku

vēstures veidošanu

GROBIŅAS PAGASTS. Piekdien pulksten 11 Grobiņas pagasta padomes zālē būs sanāksme lauksaimniekiem, informē uzņēmējdarbības konsultante Anna Viņķele. Liepājas Lauku konsultāciju biroja vecākā speciāliste Vita Cielava mācīs, kā apkopojama un rakstāma katras saimniecības lauku vēsture, un atbildēs uz klātesošo jautājumiem.

Pakalpojumiem būs jauns cenrādis

LATVIJA. Zemkopības ministrija izstrādājusi grozījumus “Noteikumos par valsts aģentūras “Lauksaimniecības datu centrs” (LDC) sniegto publisko maksas pakalpojumu cenrādi”. Tie nepieciešami, jo LDC ievieš jaunus pakalpojumu veidus, piemēram, aitū un gaļas liellopu pārraudzības datu apstrādi. Turpmāk LDC sniegs arī izziņas par aprēķinātām dzīvnieku asinībām ganāmpulkos, kā arī turpinās sagatavot dzīvnieku apzīmējuma komplektus. Līdzšinējās pakalpojumu cenas sadārdzina arī aģentūras telpu nomas, komunālo maksājumu, krotāliju piegādes maksas un citu izdevumu palielināšanās. LDC reģistrē dzīvniekus, ganāmpulkus un dzīvnieku novietnes, izsniedz dzīvnieku apzīmēšanai nepieciešamos dokumentus, kā arī veic ar dzīvnieku ciltsdarbu saistītus pakalpojumus.

Konkurss “Sējējs” iegūs “jaunu elpu”

LATVIJA. Lai konkurss “Sējējs” iegūtu “jaunu elpu”, Zemkopības ministrija vēlas noskaidrot lauksaimnieku viedokli par tā norisi, organizāciju un vērtēšanas principiem. Tāpēc zemkopības ministrs Mārtiņš Roze lūdz aizpildīt anketas, kas pieejamas mājaslapā www.zm.gov.lv. Aizpildītās anketas var nogādāt Lauku atbalsta dienesta nodaļās vai reģionālajās pārvaldēs vai arī nosūtīt pa pastu uz adresi: aģentūra “Tēls PR”, E. Birznieka-Upīša iela 20B–31, Rīga, LV-1050 ar norādi “Konkursa “Sējējs” aptaujai”. Nosūtīšanas termiņš – 4. februāris.

“Bioloģiskie” audzēs neparastākas sugas

LATVIJA. Zemkopības ministrija, pamatojoties uz Lauksaimniecības un lauku attīstības likumu, izstrādājusi dzīvnieku un augu aprītes kārtību bioloģiskajā lauksaimniecībā. Tas nosaka ES neregulēto briežu dzimtas dzīvnieku, trušu, mežacūku, strausu, fazānu, gaļas baložu, paipalu, kā arī zivju, vēžu, molusku audzēšanas kārtību īpaši šim nolūkam mērķīgi izveidotās ūdenstilpēs, savvaļas augu, arī sēņu un no tiem iegūto produktu, aprītes kārtību. Saimniecībā var turēt arī dzīvniekus, kurus neaudzē pēc bioloģiskās lauksaimniecības ražošanas principiem, bet ar nosacījumu, ka tie ir nošķirti.